

Uppgifter från dagspress om Andreas Randel.

I digitaliserade tidningar finns ett antal notiser och recensioner om Andreas Randels verksamhet. Han levde 1806-1864. Särskilt från 1829 när han blivit anställd i Hovkapellet och framåt finns en hel del att notera som vi här ska se.

Här förkortat: POI = Post och Inrikes Tidningar. BP=Blekingeposten.

NK = Norrköpingskuriren. TW = Tidning för Wenersborgs stad och län. JB = Jönköpingsbladet.

BP 1853-12-03 Carlskrona ”Herr Prosten Feuk har benäget lemnat den underrättelse, att han med gårdagens post emottagit 804 Rdr 32 sk. Bko samt två dukater, utgörande kontanta behållningen efter den konsert, som i Stockholm blifwit af herr konsertmästaren Randel arrangerad till förmån för de genom choleran föräldralösa barnen här i staden.”

Anm: Lars Feuk (1813-1903) var kyrkoherde i Karlskrona stadsförsamling 1846-1859.

NK 1859-06-03 ”Söndagen den 5 Juni gifva undertecknade, med benäget biträde af Herrar Amatörer och Sångare, uti Himmelstadsbrunnssalong, EN MUSIKALISK SOIRÉE af följande innehåll: *Första Afdelningen:* 1:o, Ouverture. 2:o, Potpourri för Violin öfver melodier, dansade af Marie Taglioni, af A. Randel, utföres af J.C. Nordqvist. 3:o, Svea, af Wennerberg (Chör för mansröster). 4:o, Vandraren, af I. Danström (Tenorsolo), sjunges af Herr Wohlin. *Andra Afdelningen.:* 5:o, Solo-Masurka af E. Becker (Violinkvartett). 6:o, Fantasie öfver Cavatina ur La Gazza Ladra, Componerad för Klarinette af J. Müller, utföres af Alfr. Vougt. 7:o, ”Sof i ro”, af Möhring (Solo för Baryton med chör). 8:o Fjell-sång, af A. Randel, Solo för Violin (accompagnement af Violinkvartett), utföres af J.C.Nordqvist. 9:o, Bellmans-sånger: a) Opp Amaryllis etc. b) Hvem är som ej vår broder mins etc.

Biljetter á 1 Rdr Rmt finnas att tillgå hos Fru Hellström i frukthandeln vid Drottninggatan samt vid ingången till Soiréen, som börjas kl. half 7 och slutas omkring kl. half 9 e.m.”

J. C Nordqvist.

Alfr. Vougt.

Anmärkning: J. Conrad Nordqvist, Altviolist vid Kongl. Hofkapellet i Stockholm; Musikdirektör vid Marin-Regementet i Carlskrona och vid Jönköpings Regemente; född i Göteborgs stift 1840. Han var under sina senare år förste hovkapellmästare vid Operan. Vid tillfället här bör han ha varit bara 19 år och då elev till Randel.

Randel var tydligen inte med själv vid konserten. (Område i Norrköping)

TW 1859-08-15 (Kortare utdrag) ”Den Kungliga begrafningen försiggick den 8 d:s under tillopp och åskådande af en ofantlig folkmassa, hwartill hufwudstaden ej på länge sett något motsvarande. Redan tidigt på morgonen sågos de flesta af hufwudstadens gator, äfwen de aflägsnare, hwimla af åkande och fotgängare som i långa rader styrde kosan mot brännpunkten för stadens händelse, Storkyrkobrinken, Riddarhustorget, Riddarholmen och alla dertill ledande gator. - - - Klockan omkring 11 såg man i staden warande ledamöter af den diplomatiska kåren med sina damer taga vägen till Riddarhuskyrkan, för att der före processionens ankomst intaga sina platser. - - - Kl. omkring $\frac{3}{4}$ 12 började processionen sätta sig i gång från slottet. En sorgmarsch, för tillfället komponerad af hr konsertmästaren Randel, uppstämde af andra gardets wid framför slottet uppställda musikkår, och upptogs af de öfriga paraderande regimentens musikkårer, allt efter som processionen framskred. - - - Kyrkan uppbäres af inalles 1400 lågor, men om ljusintensiteten med medverkan af gasbelysningen i fonden medräknas, motsvarar belysningen den från 4000 ljus. - - - Emellertid har alla intagit sina platser. Framför altaret står ärkebiskopen hr Reuterdahl. - - - Så snart H.M. Konungen inträdt i kyrkan har emellertid ringningen upphört, och en sorgmarsch, utförd af hofkapellet under hr Lachners anförande.” - - -o.s.v.

Anm: Oscar I begrovs som brukligt är för sveriges konungar i Riddarholmskyrkan. Oscar I hade fordom hjälpt Randel ekonomiskt att kunna studera musik i Paris. - - Emellertid, sorgmarscher av både Randel och Lachner framfördes vid tillfället, båda anställda i Hovkapellet.

JB 1860-05-03 ”Hertigen af Östergötland hade i fredags till sig inbjudit professorerna wid Musikaliska Akademien van Boon och Randel samt deras elever, (hwaribland I. von Lühmann, son af musikdirektören wid Jönköpings regemente), hwilka senare derwid fingo för Hertigen aflägga prof på sina framsteg.”

Anm.: Det var blivande kungen Oskar II som även var hertig af Östergötland

BP 1860-07-03 ”Stadens och ortens musikwänner hafwa att i dessa dagar påräkna ett kärt besök af en denna provinsens inföding, herr Professorn A. Randel, som, åtföljd af trenne af sina skickligaste elever, hrr Nordqwist, Pettersson och Book, ämnar hitkomma, för att gifwa qwartettsoiré. På samma gång herr professorn Randel sjelf längtar att återse sin hembygd, i närheten af denna stad, och helsar dess och Carlskrona stads innevånare såsom gamla kära bekanta, skola ock de med fågnad mottaga honom såsom en Blekings son. Den soirée som härstädes gifwes af hr prof. Randel, lärer komma att hållas någon af de första dagarna efter den 7 d:o.”

BP 1860-08-14 ”Bildningscirkelns sommarfärd sistl. Söndag till Werkö gynnades af den tjenligaste wäderlek. Det war herrligt att ifrån landet åse den mängd af segelbåtar, som man kunde räkna över hundra stycken, göra sina turer emellan skeppsbron och destinationsorten, ungefär i samma ordning som då ett öfwadt regemente framrycker. Embarkeringen på Werkö, dit en stor mängd åskådare anländt, skedde kl.3, då tåget ifrån bryggan med sångarne och musiken i spetsen, under flygande fanor och klingande spel antågade till de i en wacker trakt å ön placerade borden der cantor Ekholm, såsom wärd för tillfället, med några hälsningsord och en skål bjöd dem wälkomna. Någon stund derefter anlände cirkelns förste ordförande, hr förste expeditions-sekreteraren och ridd. Arnoldsson, som nu föreslog en skål för H. M. Konungen en dito för H. M. Enkedrottning Josephine, som nådigst behagat grundlägga cirkelns nödhjälpskassa och till hwilken cirkeln

sålunda står i största och underdånigaste förbindelse; sedermera för det kongliga husets öfriga medlemmar. Dessa skålar företrädde af längre och lyckade tal och tömdes under livligt bifall, fanfarer och sånger. Hr cantor Askling föreslog derpå en skål för cirkelns ordförande, dervid följande tryckta wersar afsjüngos samt utbelades till de närvarande:

*Sommarens windar, huru mildt de fläkta
ängarnas blommor, huru djuft de dofta
lundarnas kronor, susande, tillhwiska
sinnet, att glädjas.*

*Glädjas wi wilja, glädjen dock oss lifwar
högst när wi ege dig uti vår samling.
Dig, Du den främste länken i vår kedja,
kär för oss alla.*

*Mildhet sig bosatt på Din rena panna;
godhet utstråla från hwar blick du sänder;
djupt i ditt hjerta gästa i förening,
wänskap och kärlek.*

*Mottag den blomman nu wi wilja fästa
in i dei silfwer, som din tinning kransar
tacksamhet kallad.*

Derefter proponerade ordföranden en skål för vice ordföranden och slutligen en för cirkelns wälgång och framtid och hr. Thörnberg en dito för Qwinnans i Norden. Under tiden ankommo efter förut gjord inbjudning, hr. professor Randel med qwartettsällskap, samt hr. öfwerste-löjtnant Byström och några flera tonkonstnärer, hwilket tillskyndade deltagarna ett större nöje, och som gaf hr. ordföranden anledning att å cirkelns wägnar föreslå en ytterligare skål för nejdens son, den i sitt fack allmänt aktade och erkände tonkonstnären professor

Randel, bördig från Ramdala, hwarpå regementsmusiken utförde åtskilliga concertnummer, och sångarne några sångpartier, hwilket allt wann hr professor Randels bifall. Sedan man en stund roat sig uti gröngräset med hwarjehanda folklekar, intogs en fera,(?) hwarefter cirkeln i samma ordning återwände till de för dem anwista båtar, då återfärden till staden under den angenämaste segelfärd företogs. Landstigningen wid skeppsbron skedde kl. omkring 9, der sällskapet åtskiljdes”

POI 1960-10-04 ”Hr A. Randel gifver i öfvermorgon Lördag vokal- och instrumentalkonsert å K. Theatern, med biträde af m:llna Andrée och Lublin, hrr Richard och Sandström samt K. Hofkapellet. Dervid uppföras bland annat en af hr Randel komponerad ouverture och ett potpourri för violin (Minne af Marie Taglione); en konsert af Viotti, gifven af hr Randel, Adelaide af Beethoven, en aria af Lachner ur Konung Carl XV:s kröningsmusik samt Beethovens pastoralsymfoni. -
-Man behöfver icke erinra om hr Randels gamla förtjenster och hans förtjenster ”från gårdagen”, då man kan hänvisa till ett sådant program, hvilket icke lärer förfela att lemna ett utsåldt hus. Biljetterna säljas hos hr Randel, Kirsteinska huset.”

Anmärkning: Marie Taglione var en italiensk ballerina av svensk börd, född 1804 i Stockholm död 1884 i Marseille. Uppträdde över hela världen.- Drog sig tillbaka från balletscenen 1847. Det var i ”Kirsteinska huset” som Musikaliska akademien då nyligen hade inretts. Annars hade där funnits div. andra verksamheter. Byggnaden finns inte kvar.

BP 1864-11-05 ”Andreas Randel. Den svenska tonkonsten har förlorat en av sina warmaste wänner och talangfullaste idkare, då professorn wid kongl. musikaliska akademien Andreas Randel, såsom i föregående nummer af denna tidning omtalades, aflid i Stockholm den 27 sistlidne Oktober i en ålder af 58 år. Den kända signaturen -<- lemna i Dagl. Alleh. följande korta och wackra teckning af den aflidnes lefnad och konstnärsskap:

Andreas Randel, född i Blekinge och utgången från en ringare samhällsklass, röjde redan i sin barndom en ovanlig musikalisk fallenhet, som föranledde konung Oscar jemte åtskilliga ansedda personer att intressera sig för honom och bereda honom en möjlighet att wid Pariserkonservatoriet göra en grundlig skola i violinspelet så wäl som i den högre musikwetenskapen. Han var elev af Baillot, som högligen intresserade sig för honom och ännu på senare tiden i wänskaplig brefwexling med glädje erinrade sig den fordne begåfwade och intelligente lärjungen. Efter flerårigt wistande i Frankrikes hufwudstad återwände han till fäderneslandet, der han såsom ledamot ingick i kongl. hofkapellet, derefter till andre och framdeles till förste konsertmästare, hwarjemte han en längre tid warit professor i violinklassen wid kongl. musikaliska akademiens lärowerk, och i denna egenskap har utbildat flera skickliga elever.

Såsom violinspelare wärderades Randel i synnerhet för sin grundliga skola och sitt intelligenta föredrag. Såsom tonsättare utmärkte han sig genom en alltid ren och solid stil, en säker beherskning af konstformerna samt ett flytande och behagligt skrivsätt, som på en gång gaf hans musik artistisk hållning och beredde den popularitet; flera af hans sångkompositioner äro i synnerhet ännu allmänt kända och omtyckta.

Randel efterlemnar ej allenast ett wärderadt namn i den musikaliska werlden; han war ock allmänt afhållen inom en owanligt talrik wänkrets för sin rena och wänfasta karakter, sitt hjertliga och älskwärda wäsende. Han war i sanning integer vitae, scevalerisque purus; det wackra och fläckfria minne, som omgifwer hans namn, skall utgöra den bästa trösten för hans efterlemnade sörjande familj.”
